

КРЕДИТНІ СПІЛКИ ЯК ДЖЕРЕЛО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРЕДИТНИМИ РЕСУРСАМИ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Малиновська О.Я.

Предметом дослідження є фінансово-економічна діяльність кредитних спілок, спрямована на забезпечення кредитним ресурсами суб'єктів малого бізнесу.

Мета статті є аналіз теоретичних основ діяльності кредитних спілок в Україні та обґрантування рекомендацій щодо кредитної підтримки малого бізнесу.

Методи дослідження. У дослідженні застосовувались такі методи як вибірки, узагальнення, порівняння, групування, а також при дослідженні ролі кредитних спілок у наданні кредитних ресурсів суб'єктам малого бізнесу використовувався метод статистичного аналізу.

Результати роботи. У статті проаналізовано діяльність кредитних спілок на сучасному етапі, зроблено акцент саме на кредитуванні. З'ясовано причини через які банкам не вигідно надавати кредитну підтримку малому бізнесу. Вивчено усі проблеми, що на сьогоднішній час не дозволяють в повній мірі залучати клієнтів до кредитних спілок та наведено аргументовані висновки щодо покращення та більш ефективного залучення фінансових ресурсів кредитним спілками.

Висновки. Дослідження показало, що сьогоднішні можливості кредитних спілок України у фінансуванні малого підприємництва, з огляду на обсяги їх активів, не можна порівнювати з можливостями банків, тому що сума активів кредитних спілок порівняно мала. Однак кредитна активність та соціальне спрямування діяльності кредитних спілок із позитивним налаштуванням їх до фінансової підтримки малого бізнесу, особливо при його започаткуванні, дозволяє їм зайняти власну нішу на фінансовому ринку України.

Ключові слова: кредитна спілка, кредитування, малий бізнес, джерела ресурсів, банк, механізм кредитування малого бізнесу

КРЕДИТНЫЕ СОЮЗЫ КАК ИСТОЧНИК ОБЕСПЕЧЕНИЯ КРЕДИТНЫХ РЕСУРСОВ СУБЪЕКТОВ МАЛОГО БИЗНЕСА

Малиновска О.Я.

Предметом исследования является финансово-экономическая деятельность кредитных союзов, направленная на обеспечение кредитным ресурсами субъектов малого бизнеса.

Цель статьи является анализ теоретических основ деятельности кредитных союзов в Украине и обоснование рекомендаций кредитной поддержки малого бизнеса.

Методы исследования. В исследовании применялись такие методы как выборки, обобщение, сравнение, группировка, а также при исследовании роли кредитных союзов в предоставлении кредитных ресурсов субъектам малого бизнеса использовался метод статистического анализа.

Результаты работы. В статье проанализирована деятельность кредитных союзов на современном этапе, сделано акцент именно на кредитовании. Выявлены причины, по которым банкам не выгодно предоставлять кредитную поддержку малому бизнесу. Изучены все проблемы, что на сегодняшний день не позволяют в полной мере привлекать клиентов к кредитным союзам, и приведены аргументированные выводы по улучшению и более эффективного привлечения финансовых ресурсов кредитным союзам.

Выводы. Исследование показало, что сегодняшние возможности кредитных союзов Украины в финансировании малого предпринимательства, учитывая объемы их активов, нельзя сравнивать с возможностями банков, так как сумма активов кредитных союзов сравнительно мала. Однако кредитная активность и социальную направленность деятельности кредитных союзов с положительной настройкой их к финансовой поддержке малого бизнеса, особенно при его учреждении, позволяет занять собственную нишу на финансовом рынке Украины.

Ключевые слова: кредитный союз, кредитование, малый бизнес, источники ресурсов, банк, механизм кредитования малого бизнеса

CREDIT UNION AS A SOURCE OF CREDIT RESOURCES OF SMALL BUSINESS

Malinovska O.Y.

Purpose is to analyze the theoretical foundations of credit unions in Ukraine and recommendations for credit support to small businesses.

Methodology. The study applied techniques such as sampling, synthesis, comparison, grouping, and the study of the role of credit unions in providing credit to small businesses, the method of statistical analysis.

Results The article analyzes the activities of credit unions at the present stage, it focuses on lending. The reasons because of which banks are not profitable to provide credit support to small businesses are learned. Studied all the problems that currently do not allow time to fully engage customers to credit unions and reasoned conclusions are to improve and better attract financial resources to credit unions.

Conclusions The study found that today's possibilities of credit unions of Ukraine in financing small businesses, given the volume of their assets is not comparable with the possibilities of banks because the amount of assets credit unions relatively small. However, credit activities and social orientation of credit unions with a positive adjustment to the financial support of small business, especially when it is launching, allowing them to take their own niche in the financial market of Ukraine.

Key words: credit union loans, small business, sources of resources, bank, small business lending mechanism

Постановка проблеми. Реалізація економічного потенціалу малого підприємництва багато в чому залежить від можливостей та умов їх фінансування. Головною проблемою вітчизняних малих підприємницьких структур є нестача фінансових ресурсів як для підтримки свого бізнесу, так і для його подальшого розвитку. Для вирішення даної проблеми необхідно удосконалення механізму регіональної фінансово-кредитної підтримки розвитку малого підприємництва. Основними напрямками цієї підтримки є фінансова допомога міжнародних фінансових організацій та фондів, фінансування з українських фондів підтримки підприємництва та з місцевих бюджетів, позики комерційних банків та кредитних спілок,

лізинг, надання кредитів та гарантій з боку кредитно-гарантійної установи підтримки малого підприємництва. Але всі вони є не достатньо досконалими і знаходяться на стадії становлення та розвитку. У світовій системі господарювання поряд із банками надають кредитні послуги кооперативні фінансово-кредитні установи. В Україні успішними фінансово-кредитними установами, що діють на кооперативних засадах, є кредитні спілки, але їх вплив на розвиток малого бізнесу поки що незначний. Оскільки, кредитні спілки можуть виступати одними із найбільш впливових джерел кредитування малого бізнесу, дослідження їх ефективного функціонування є актуальним питанням сьогодні.

Ступінь дослідження даної проблеми вченими. Дослідженню фінансової інфраструктури кредитування малого підприємництва присвячена велика кількість праць вітчизняних науковців: П. Бельського, М. Вознюка, В. Галь, А. Гальчинського, О. Дзюблюка, М. Долішнього, О. Кузьміна, М. Козоріз, І. Комарницького, М. Крупки, Т. Смовженко, Р. Тиркала, С. Юрія, зарубіжних спеціалістів: К. Брюмера, Н. Вшівкової, Н. Медведєвої, Г. Нікуліна та інших. Однак, слід зауважити, що у перелічених дослідженнях практично не приділяється увага кредитним спілкам як альтернативному джерелу кредитування малого бізнесу. Також дослідники, які безпосередньо займались питаннями функціонування кредитних спілок, наприклад Я. Гончарук, В. Зіновчук, П. Маковський, В. Морочко, П. Козинець, А. Оленчик, А. Пантелеймоненко, В. Семчик, більше акцентували увагу на організаційно-економічних питаннях.

Предметом дослідження. Предметом дослідження є фінансово-економічна діяльність кредитних спілок, спрямована на забезпечення кредитним ресурсами суб'єктів малого бізнесу.

Мета статті. Метою статті є аналіз теоретичних основ діяльності кредитних спілок в Україні та обґрантування рекомендацій щодо кредитної підтримки малого бізнесу.

Завдання дослідження. Поставлена мета потребує вирішення таких завдань: проаналізувати практику формування та використання фінансових ресурсів кредитним спілками; дослідити сучасний стан кредитної підтримки малого підприємництва кредитним спілками.

Методи дослідження. У дослідженні застосовувались такі методи як вибірки, узагальнення, порівняння, групування, а також при дослідженні ролі кредитних спілок у наданні кредитних ресурсів суб'єктам малого бізнесу використовувався метод статистичного аналізу.

Результати дослідження Розвиток малого бізнесу в Україні є одним із найефективніших засобів швидкого реагування на економічні реформи, проблеми зайнятості та добробуту населення. На сьогоднішній час однією із причин низького рівня розвитку діяльності малого бізнесу є проблема пошуку джерел кредитної підтримки, необхідної для належного його функціонування. Серед ключових джерел залучення ресурсів щодо кредитування малого бізнесу є банківські та небанківські установи. На сьогоднішній час банки виступають основними кредиторами суб'єктів малого бізнесу.

Однак, слід відмітити, що банки не зовсім охоче надаються кредити на розвиток малого бізнесу. Можна виділити кілька основних причин такого явища:

1. Для банків робота з малими підприємствами, що беруть невеликі кредити є неефективною. Розгляд великої кількості інвестиційних проектів при високій собівартості операцій по їх обробленню для банків є не рентабельною. Це пов'язано з відсутністю відпрацьованих технологій по інвестуванню малих підприємств.

2. Існує думка про те, що кредитування малого бізнесу пов'язано з великими ризиками для банків. Дана проблема називається ледве не основною причиною відмовлення банків від кредитування малого бізнесу. Однак, це не зовсім вірно. Малий бізнес умовно можна розділити на дві категорії: діючий і той, що розвивається. Бізнес, що стартує, дійсно, дуже ризиковий. Він починається, як правило, при відсутності усіх видів ресурсів, починаючи від кваліфікованого персоналу і, закінчуючи грошовими коштами, приміщеннями і т.д.. Проте, за статистикою малі підприємства є одними із самих дисциплінованих позичальників. Для подолання подібної проблеми в більшості країн світу з розвинутою економікою створені за особистою участю держави успішно функціонують різні схеми поділу ризиків при кредитуванні суб'єктів малого і середнього бізнесу.

3. Для одержання кредиту суб'єктові малого підприємництва необхідно надати бізнес-план і перспективний, вигідний інвестиційний проект. У комерційних банках це є обов'язковою умовою надання кредиту. Складання ж якісного бізнес-плану потребує звертання до кваліфікованих фахівців у консалтингові фірми, оскільки малі підприємства не мають можливості тримати у своєму штаті 3 висококваліфікованих фахівців у даній галузі. У більшості малих підприємств, а тим більше у новостворених, немає на це коштів [4, с. 2].

Отже, як результат, можна ствердити, що ефективний розвиток малого бізнесу потребує пошуку нових альтернативних та додаткових джерел фінансової підтримки. До таких організацій, зокрема, можна віднести кредитні спілки, які на сьогоднішній час посідають друге місце за кількістю наданих кредитів після банків.

Кредитна спілка – це неприбуткова організація, заснована фізичними особами на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки. Кредитна спілка є фінансовою установою, виключним видом діяльності якої є надання фінансових послуг, передбачених Законом. Вона створюється на підставі рішення установчих зборів. Чисельність засновників (Членів) кредитної спілки не може бути менше ніж 50 осіб, які відповідно до чинного законодавства можуть бути членами кредитної спілки та об'єднані хоча б за однією з таких ознак: мають спільне місце роботи чи навчання або належать до однієї місцевої (включаючи районні та обласні) профспілкової, іншої громадської чи релігійної організації або проживають в одному селі, селищі, місті, районі, області [1, с. 214].

Основою діяльності кредитних спілок на фінансовому ринку послуг є три види фінансових послуг: залучення внесків на депозитні рахунки, надання кредитів та здійснення внутрішніх переказів небанківськими фінансовими установами.

Кредитні спілки на сьогоднішній час можуть виступати джерелом початкового капіталу для малого бізнесу, як результат вирішувати таким чином проблеми зайнятості. Головною перевагою кредитної спілки є те, що вони пропонують більш гнучку систему погашення позичок, низький мінімальний розмір кредиту (як правило, від 300 грн.) і доволі лояльне (в порівнянні з банками) відношення з позичальниками, а головне – необов'язковість кредитного забезпечення у вигляді застави. На наш погляд, саме вони можуть стати фінансовими установами, які відкриють малим суб'єктам господарювання, в тому числі селянам і сільськогосподарським кооперативам доступ на ринок кредитних ресурсів. А можливості об'єднань кредитних спілок ще значно більші, ніж можливості кожної окремої кредитної спілки: це і ширші зв'язки із зовнішніми організаціями, й прогресивніші технології, і налагоджена співпраця з банківською системою.

Станом на кінець 2014 року в Україні до Державного реєстру фінансових установ внесено 589 кредитних спілки, що є менше на 28 одиниць у порівнянні із минулим роком. Загальна кількість членів кредитних спілок становила 821,6 тис.

ФІНАНСИ, ГРОШОВИЙ ОБІГ, КРЕДИТ

осіб, що на 159,3 тис. осіб (16,2%) менше, ніж на кінець 2013 року. Кредитні спілки провадять свою діяльність відповідно до Закону України «Про кредитні спілки» від 20.12.2001 р. № 2908 –III [2]. Правове поле їх діяльності постійно вдосконалюється. Особливість кредитних спілок полягає в тому, що вони кредитують лише своїх учасників, якими можуть бути представники малого бізнесу – фізичні особи – підприємці.

Структура надання кредитів кредитними спілками наведена на рис. 1. Як видно із рисунку: найбільший попит мають споживчі кредити 63,2% від суми кредитів (1 263,2 млн. грн.). У складі споживчих кредитів кредити на придбання автотранспорту становлять 3,1% (38,7 млн. грн.); на придбання аудіотехніки, відео та побутової техніки 2,8% (35,9 млн. грн.) та на інші потреби – 94,1% (1 188,6 млн. грн.). Друге місце посідають кредити, надані на придбання, будівництво та ремонт нерухомого майна – 17,5% (348,9 млн. грн.). Найменшу частку в загальному обсязі виданих кредитів 2,0% (40,0 млн. грн.), як і в попередні періоди, має кредитування ведення селянських та фермерських господарств [4].

Рисунок 1. Види кредитів, наданих кредитними спілками станом на кінець 2014 року*

*Джерело: складено автором на основі [3].

Найбільш ризиковими кредитами з огляду на обсяги прострочення платежів є:

- кредити, надані на ведення селянських (фермерських) господарств (станом на 31.12.2014 середній кредит становить 29,2 тис. грн.). Простроченість понад три місяці мають 26,6% (10,6 млн. грн.).

- комерційні кредити (станом на 31.12.2014 середній кредит становить 34,3 тис. грн.). Простроченість понад три місяці мають 25,7% (51,3 млн. грн.) [4].

Розглянувши пріоритетні види позик кредитних спілок, можна констатувати, що кредитування фізичних осіб-підприємців знаходиться на слабкому рівні, тому перспектива розвитку кредитних спілок у сфері малого бізнесу більша, ніж у споживчому сегменті. Оскільки споживче кредитування фізичних осіб безпосередньо залежить від мережі продажів, то кредитні спілки вже досягли максимуму при існуючій мережі. Навпаки, в умовах слабкої зацікавленості банків у кредитуванні малого та середнього бізнесу, зокрема фізичних осіб-підприємців, кредитні спілки змогли б здійснити значний приріст у нарощуванні клієнтської бази цього сегменту.

Сучасними проблемами, які гальмують процес залучення клієнтів є:

1. нерозвинена мережа продажів;
2. невідповідність стратегії розвитку кредитних спілок цільовому сегменту (розвиток малого бізнесу тощо);
3. диспропорція між пасивами та активами кредитних спілок призводить до низької платоспроможності останніх;
4. відсутність стандартизованої методики оцінки ризиків клієнтів кредитних спілок;
5. організаційна структура кредитних спілок має значну кількість неактивних членів;
6. відсутність державних гарантій щодо повернення внесків вкладників.

Варто зазначити, що одним із пріоритетних напрямів діяльності кредитних спілок є кредитування малих та середніх сільгоспвиробників. На рисунку 1 чітко видно, яку частку наданих кредитів займає цей вид кредитів (9,3%). Основні напрями діяльності кредитних спілок в питаннях агрокредитування - організація мережі сільського кредитування, консультування та інформаційне обслуговування мешканців села, кредитування інфраструктури обслуговування сільськогосподарського виробництва, забезпечення росту агротехнологій шляхом підтримки та розвитку сільськогосподарської інфраструктури, створення умов для підвищення рівня життя і обслуговування сільського населення.

Цей факт також засвідчує уже на протязі декількох років проект міжнародної технічної допомоги «АгроІнвест в Україні». Головна мета проекту – надати технічну допомогу, що сприятиме економічному зростанню України шляхом розвитку сільськогосподарського сектора, а це, в свою чергу, збільшить внесок України до міжнародних зусиль із забезпечення продовольчої безпеки. Щоб реалізувати цілі й мету проекту, була створена робоча група, до якої залучили 29 кредитних спілок-членів Всеукраїнської асоціації кредитних спілок (КС ВАКС). Завдяки плідній співпраці з проектом «АгроІнвест в Україні», кредитні спілки шукають і знаходять власні індивідуальні підходи до фермерів і сільгоспвиробників, навчаються оцінювати їхню кредитоспроможність і можливі ризики, розробляють окремі кредитні продукти, ведуть адресну кампанію, у рамках якої пояснюють сільгоспвиробникам можливості такого кредитування й швидкість окупності вкладених у виробництво коштів.

Кредитні спілки «Вигода», «Єднання через Природний Закон», «Косівська», «Кредит-Союз», «Народна довіра», «Перша всеукраїнська кредитна спілка», «Станіславська», «Харківська Каса Взаємодопомоги» та «Шанс» розробили й впровадили різні кредитні продукти для сільгоспвиробників і мешканців села. У якості прикладу варто згадати кредитні продукти «Фермерський і фермерський особливий», «Енергозберігаючі технології», «Сільський зелений туризм та екологічно безпечне середовище», «Теплиця в кредит», «Домашнє господарство» [5].

Кредитні спілки-члени робочої групи проекту «АгроІнвест в Україні» за три квартали 2014 року видали 179 кредитів на ведення фермерських господарств на загальну суму 11,4 млн. грн. та 3 031 кредитів на ведення особистого сільського господарств на суму 25,4 млн. грн. У 2014 році середній кредит на ведення селянського господарства становить близько 7 тис. грн., на ведення фермерського господарства - приблизно 60 тис. грн., Також спілки видають кредити на покупку сільгосптехніки, величина яких іноді досягає 1 млн. грн. Ці показники відображають загальну зацікавленість сільгоспвиробників у доступних кредитних ресурсах, що надають спілки [5].

На наш погляд кредитні спілки мають великий потенціал, якому в окремих питаннях необхідна допомога з боку держави. Тому важливим є створення ініціативних групи, проведення просвітницької роботи серед населення щодо суті

й використання можливостей кредитних спілок для підтримки приватних підприємницьких ініціатив шляхом самоорганізації та акумулювання їх власних заощаджень, проведення семінарів для керівників, організування короткострокових навчальних курсів для бухгалтерів і менеджерів.

Керівництво спілок, в свою чергу, повинно використовувати сучасні методи менеджменту, основи стратегічного планування, маркетингу, засоби управління персоналом, і у своїй діяльності не повинні порушувати суті кредитної кооперації.

На кредитних спілках лежать важливі та стратегічні завдання:

- раціональне формування фінансових ресурсів;
- використання фінансових ресурсів в інтересах членів;
- ефективне комплектування необхідних елементів функціонування;
- належна диверсифікація ризиків;
- конкурентоспроможні умови;
- ефективний фінансовий менеджмент та зважена фінансова політика [1, с. 215].

Основними перспективами розвитку кредитних спілок є: комплексне охоплення ринку у сільській місцевості з глибоким проникненням у сферу фінансових послуг для всіх категорій населення сільських районів (соціальне кредитування, споживче кредитування, кредитування на розвиток особистих селянських господарств, реалізація локальних програм енергозбереження, розвиток зеленого туризму, підтримка земельної реформи тощо); Кредитування малого бізнесу і фермерів, які не є пріоритетними клієнтами для банків та інших різновидів кредитних установ; Функціональна інтеграція з територіальними громадами, іншими видами кооперативів, різноманітними формами економічної чи соціальної самоорганізації населення, професійними спілками, трудовими колективами, навчальними закладами тощо.

Проаналізувавши основні фінансові дані та головні перспективні напрямки в яких можуть розвиватись кредитні спілки, можна запропонувати такі основні шляхи покращення функціонування кредитних спілок:

1. Наявність системних вад у моделі функціонування кредитних спілок, що потребує адекватного державного регулювання.

2. Основний закон «Про кредитні спілки» потребує суттєвого оновлення.

3. Фінансова криза стала каталізатором, що сприяв консолідації сектора, і цей процес вимагає нових підходів щодо здійснення процесів злиття діючих кредитних спілок, фінансового оздоровлення проблемних кредитних спілок та виведення з ринку неплатоспроможних кредитних спілок.

4. Необхідним є доступ до довгострокових фінансових ресурсів, який є обмеженим, оскільки кредитні спілки в Україні мають зацікавленість і певні можливості з фінансування малого бізнесу та розвитку регіональної економічної діяльності.

5. Важливим є розширення кола споживачів послуг кредитних спілок за рахунок малих підприємств, фермерських господарств та інших кооперативів, збільшення переліку видів фінансових послуг, що надаватимуть кредитні спілки своїм членам, розширення переліку видів фінансових інструментів, що можуть використовуватись кредитними спілками.

6. Формування необхідної фінансової та сервісної інфраструктури для системи кредитної кооперації (банк, небанківські фінансові установи другого рівня, робота з проблемними активами, спеціальне програмне забезпечення, спеціалізований аудит тощо).

7. Забезпечення пруденційної стабільності діяльності кредитних спілок та дотримання ними цивілізованих правил поведінки на ринку через реформу системи державного регулювання та нагляду за діяльністю кредитних спілок, а також розвиток обов'язкового для участі саморегулювання.

Необхідним є схвалення Концепції Загальнодержавної програми підтримки малого і середнього підприємництва на 2014–2024 роки, яка дозволяє поетапно впровадити в Україні нові види фінансової державної підтримки для малого і середнього підприємництва, а саме: часткову компенсацію процентних ставок за кредитами, які надаються під бізнес-проекти, компенсацію лізингових платежів; передбачається розширення програми мікрокредитування, а також розвиток відповідної інфраструктури підтримки.

Висновки. Необхідно звернути увагу, що не зважаючи на соціально-економічну нестабільність у нашій державі, кредитні спілки продовжують працювати - запроваджують різні кредитні продукти, ідеї, програми, направлені на кредитування малого і середнього підприємництва.

На наш погляд, саме кредитні спілки можуть стати фінансовими установами, які відкриють дрібним кооперативам доступ на ринок кредитних ресурсів, особливо після того, як вони зміцнять свої позиції завдяки об'єднанню в систему кредитної кооперації. Ідея об'єднання закладена вже в самій природі кредитної спілки. Можливості об'єднань кредитних спілок значно більші, ніж можливості кожної окремої кредитної спілки: це і ширші зв'язки із зовнішніми організаціями, й прогресивніші технології, і налагодження співпраці з банківською системою тощо. Так як в перспективі кредитні спілки можуть зайняти одне з провідних місць у кредитуванні і стати головною опорою для малих виробників, то на разі їм необхідна допомога як з боку держави, так і з боку підприємців. Необхідно постійно проводити просвітницьку роботу щодо суті і використання можливостей кредитних спілок, принципів їх функціонування і переваг, які вони надають своїм членам. Доцільно удосконалити нормативну базу для розширення можливостей кредитних спілок і полегшення процедури їх організації.

Список використаних джерел

1. Коломієць Н.О., Воронкова А.А. Роль кредитних спілок в забезпеченні кредитними ресурсами сільськогосподарські підприємства / Н.О. Коломієць, А.А. Воронкова // Харківська державна зооветеринарна академія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repository.vsau.org/getfile/1713.pdf>
2. Закон України «Про кредитні спілки» – від 0.12 2001 р. № 2908 III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2908-14>
3. Підсумки діяльності кредитних установ за 2014 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nfp.gov.ua/files/ks_2014.pdf
4. Ольвінська Ю.О. Роль банківського кредитування у розвитку малого бізнесу в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1206/1/Роль%20банківського%20кредитування%20у%20розвитку%20малого%20бізнесу%20в%20Україні.Pdf>
5. Агрокредитування в Україні – як це? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://vaks.org.ua/?menu=agrokredytuvannya_v_Ukraini

References

1. Kolomiyets N.O., Voronkova A.A. Rol kredytnykh spilok v zabezpechenni kredytnymy resursamy silskohospodarski pidpryyemstva / N.O. Kolomiyets, A.A. Voronkova // Kharkivska derzhavna zooveterynarna akademiya [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://repository.vsau.org/getfile/1713.pdf>
2. Zakon Ukrainy «Pro kredytni spilky» – vid 0.12 2001 r. № 2908 III [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2908-14>
3. Pidsumky diyalnosti kredytnykh ustanov za 2014 rik [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://nfp.gov.ua/files/ks_2014.pdf
4. Olvinska Yu.O. Rol bankivskoho kredyтування u rozvytku maloho biznesu v Ukraini [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1206/1/Rol%20bankivskoho%20kredyтування%20u%20rozvytku%20maloho%20biznesu%20v%20Ukraini.Pdf>
5. Ahrokredyтування v Ukraini – yak tse? [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://vaks.org.ua/?menu=agrokredyтування_v_Ukraini

ДАНИ ПРО АВТОРА

Малиновська Ольга Ярославівна, к.е.н., доцент
Львівський національний університет ім. Івана Франка
вул. Коперника, 3 м. Львів, 79005, Україна
e-mail: malinovska_o@ukr.net

ДАНИЕ ОБ АВТОРЕ

Малиновская Ольга Ярославовна, к.э.н., доцент
Львовский национальный университет им. Ивана Франко
ул. Коперника, 3 м. Львов, 79005, Украина
e-mail: malinovska_o@ukr.net

DATA ABOUT THE AUTHOR

Olga Yaroslavivna Malinovska, Ph.D., associate professor
Ivan Franko National University of Lviv
3, Copernicus St., Lviv, 79005, Ukraine
e-mail: malinovska_o@ukr.net

УДК 336.64

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Лук'яненко І.Г.,
Синельник В.В.

Предметом дослідження є теоретичні і практичні аспекти функціонування страхового ринку України.

Мета роботи полягає в аналізі сучасних тенденцій функціонування страхового ринку, виявленні напрямів і механізмів його подальшого реформування.

Методи дослідження. Проведене дослідження базується на використанні загальнонаукових методів, методів діалектики та економіко-статистичних методів.

Результати роботи полягають в тому, що на основі проведеного аналізу підсумків діяльності страхових компаній та узагальнення сучасних тенденцій функціонування страхового ринку України виявлено напрями подальшого реформування страхового ринку, запропоновано механізми підвищення ролі страхових компаній в сфері страхового захисту фізичних і юридичних осіб, збільшення обсягів інвестування в економіку країни, рекомендовано комплекс заходів стосовно забезпечення фінансової стійкості страховиків.

Галузь застосування результатів. Отримані результати сприяють розробці та прийнятті рішень у сфері управління діяльністю страхових компаній, державних органів регулювання і нагляду за страховою діяльністю.

Висновки. Досліджено сучасні тенденції функціонування страхового ринку України, показано ключові проблемні аспекти діяльності страхових компаній, що стримують їх розвиток, запропоновано напрями вдосконалення умов функціонування страховиків і практичні заходи стосовно розвитку страхової галузі в економіці країни.

Ключові слова: страховий ринок, страхова компанія, фінансова стійкість, платоспроможність, споживачі страхових послуг.

**СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ
И НАПРАВЛЕНИЯ РЕФОРМИРОВАНИЯ СТРАХОВОГО РЫНКА УКРАИНЫ**

Лукьяненко И.Г.,
Синельник В.В.

Предметом исследования являются теоретические и практические аспекты функционирования страхового рынка Украины.

Цель работы заключается в анализе современных тенденций функционирования страхового рынка, выявлении направлений и механизмов его дальнейшего реформирования.

Методы исследования. Проведенное исследование базируется на использовании общенаучных методов, методов диалектики и экономико-статистических методов.

Результаты работы заключаются в том, что на основе проведенного анализа итогов деятельности страховых компаний и обобщение современных тенденций функционирования страхового рынка Украины выявлены